

4. 1. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Parlament v roce 2000: Volby do Senátu a spory o volební zákon

Hlavními událostmi na parlamentní půdě se staly volby do jedné třetiny Senátu a projednávání změn volebního zákona pro volby do sněmovny. V listopadových senátních volbách přesvědčivě zvítězila čtyřkoalice, jejíž senátoři se rozdělili do klubů KDU-ČSL a US/ODA. Výraznou porážku naopak utrpěla ČSSD. Strany opoziční smlouvy ČSSD a ODS ztratily v Senátu většinu, a tím i předsednické křeslo. Z 81 senátorů je nyní 39 zvolených za čtyřkoalici, 22 za ODS, 15 za ČSSD, tři senátory má KSČM a dva jsou nezávislí

Hlavními událostmi na parlamentní půdě se staly volby do jedné třetiny Senátu a projednávání změn volebního zákona pro volby do sněmovny. V listopadových senátních volbách přesvědčivě zvítězila čtyřkoalice, jejíž senátoři se rozdělili do klubů KDU-ČSL a US/ODA. Výraznou porážku naopak utrpěla ČSSD. Strany opoziční smlouvy ČSSD a ODS ztratily v Senátu většinu, a tím i předsednické křeslo. Z 81 senátorů je nyní 39 zvolených za čtyřkoalici, 22 za ODS, 15 za ČSSD, tři senátory má KSČM a dva jsou nezávislí. Novým předsedou se po dvouleté pauze stal opět Petr Pithart (KDU-ČSL) a místopředsedy Jan Ruml (Unie svobody), Přemysl Sobotka (ODS) a Zdeněk Vojíř (ČSSD). Ve vedení Poslanecké sněmovny nastala letos jediná změna - v dubnu rezignoval místopředseda Stanislav Gross (ČSSD), který se stal ministrem vnitra, a na jeho místo nastoupil František Brožík (ČSSD). V září také rezignoval na poslanecký mandát Jaroslav Bašta (ČSSD) kvůli funkci velvyslance v Rusku. Nahradila jej Světlana Navarová (ČSSD). Obě parlamentní komory se letos zabývaly několika důležitými návrhy zákonů. V lednu sněmovna přijala hlasy poslanců ČSSD a ODS kontroverzní novelu Ústavy, která zahrnuje omezení prezidentských pravomocí a posílení role politických stran při formování vlády po volbách. Senát o osudu této novely zatím nerozhodl. V květnu pak sněmovna schválila novelu Ústavy, podle níž vláda může za určitých podmínek rozhodovat o vysílání českých vojáků do zahraničí a o přítomnosti cizích ozbrojených sil na území ČR. V tomto případě zákon již úspěšně prošel celým legislativním procesem. Asi nejvýraznější spor na parlamentní půdě se strhl o vládní novelu zákona, která mimo jiné zavádí většinové prvky do volebního systému při volbách do sněmovny, a posiluje tak roli velkých stran. Nespokojenost se současným volebním systémem deklarovaly ČSSD a ODS již v opoziční smlouvě z roku 1998. V Poslanecké sněmovně zákon zásluhou ČSSD a ODS bez problémů prošel, v Senátu však byla situace komplikovanější. Někteří senátoři z ČSSD se již předem netajili tím, že budou proti. Vedení ČSSD na ně vyvinulo silný tlak a premiér Miloš Zeman uvedl, že on sám by podpořil stranické vyloučení těch zákonodárců za ČSSD, kteří nesouhlasili nebo nebudou souhlasit s novelou volebního zákona. Senát nakonec po více než sedmihodinové rozpravě volební zákon schválil, když ho podpořilo 40 ze 79 přítomných senátorů. Pro novelu hlasoval celý senátní klub ODS. Z řad ČSSD hlasovali čtyři senátoři proti, jeden se zdržel a dva nebyli přítomni. Prezident Václav Havel však zákon odmítl podepsat a vrátil jej sněmovně. Ta opět zákon schválila a prezident se obrátil na Ústavní soud. Ústavní stížnost posléze podalo také 31 senátorů. Soud o stížnostech zatím nerozhodl. Letos se obecně zvýšil počet zákonů, které vyvolaly kontroverzi mezi zákonodárci a prezidentem. Zatímco loni Václav Havel odmítl podepsat schválený zákon pouze ve dvou případech, v letošním roce tak učinil pětkrát. Kromě novely volebního zákona se rozhodl vetovat novelu zákonů o odpadech, o sdružování v politických stranách a politických hnutích, novelu zákona o ČNB a novelu prodlužující platnost lustračního zákona. Ve všech případech nakonec sněmovna prosadila svou verzi. Havel však ještě podal k Ústavnímu soudu návrh na zrušení některých částí zákona o politických stranách a s ním související ustanovení zákona o volbách do

parlamentu. V Poslanecké sněmovně letos začaly pracovat čtyři nové komise - dočasná komise pro důchodovou reformu, dočasná komise pro otázky vnitřního trhu, stálá komise pro bankovníctví (ta již v minulosti existovala) a vyšetřovací komise pro objasnění rozhodování státu v Investiční a Poštovní bance (IPB). V pěti případech rozhodovali poslanci a senátoři o tom, zda některého ze svých kolegů zbaví imunity. Dvakrát rozhodli kladně a vydali poslance Libora Ježka (ODS) a Jana Kasala (KDU-ČSL) k trestnímu stíhání. V obou případech šlo o dopravní nehodu. Imunity naopak poslanci nezbavili Ludmilu Müllerovou (KDU- ČSL) a Jaroslava Baštu (ČSSD). Müllerová byla podezřelá z krácení daně a Bašta jako bývalý ministr bez portfeje čelil podezření ze zneužití pravomocí. Senátoři zase hlasovali o Jaroslavu Musialovi (ČSSD), jehož policie podezírala z neodvedení daně a pojistného.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)